

Mistanke om vold og seksuelle overgrep mot barn?

Handlingsrutiner – hva skal du gjøre når du er bekymret for, eller har fått kjennskap til at barn blir eller har blitt utsatt for vold eller seksuelle overgrep?

OBSERVER	AVKLAR	NOTER
Spør barnet hva som har skjedd, vær åpen og utforskende i spørsmålene. • Uttalelser fra barnet • Blåmerker • Brann og kuttskader • Svimmelhet • Søvn og spiseproblemer • Vondt i magen • Uro og irritabilitet • Tristhet og tilbaketrekning • Utagerende eller «pleasende» atferd • Reaksjoner ved berøring • Sårhet, smerter i underliv • Gjentatte urinveisinfeksjoner, utflod, blod • Seksualiserende atferd/språk • Selvskading • Hyppige legebesøk og innleggelse på sykehus (med diffuse symptomer) • Dårlig tannhelse • Bruk av rusmidler • Vær oppmerksom på at faktorer som samlivsbrudd, arbeidsledighet, sykdom, trygd og rusmisbruk i familien kan bety økt risiko for alvorlig vold.	Spør barnet hva som har skjedd, vær åpen og utforskende i spørsmålene. Utvis varsomhet og la barnet fortelle fritt eller la barnet tegne. Start gjerne med: - <i>Jeg legger merke til at ...</i> Beskriv for barnet det du ser: - <i>Du har blåmerker på armen</i> - <i>Jeg ser du har tårer under øynene</i> Tips! - Gjenta det barnet sier og bekreft at det som er sagt er viktig - Still åpne spørsmål - Bruk støtteord som «hmmm», «ja», «det vil jeg høre mer om ...» - Spør flere ganger og sjekk at du har forstått riktig - Avtal nytt møte med barnet Et barn kan fortelle spontant. Inviter da barnet til samtale: - Da du sa det ... tidligere i dag, hva mente du da? - Jeg har ikke vært der, fortell så godt du kan ... - Hva skjer videre da? Ikke lov barnet at du ikke skal si det til noen. Forklar at du må snakke med noen andre voksne om det barnet har fortalt.	Hva gjør du? - Noter ned det du har observert eller det barnet har fortalt. HUSK! Volden kan ha mange ansikter – den kan være fysisk, psykisk, seksuell, eller handle om omsorgssvikt. Den kan også handle om frykt for ny vold eller for at ting blir ødelagt. Følg intuisjonen din! Vold og overgrep kan skje i alle familier.

Hva skal du gjøre når bekymringen oppstår? *Handlingsrutiner – Tysvær kommune*

1. Skriv ned hva som gjorde at du ble bekymret for at barnet kan ha blitt utsatt for vold eller seksuelle overgrep.

- > Hva skjedde? Hva sa barnet?
- > Fysiske tegn?
- > Når skjedde det? Hvor skjedde det?
- > Var det andre tilstede?

Ved uttalelser fra et barn; hva skjedde i forkant? Hva var tema?

Hva gjorde du helt konkret?

- > Hvordan reagerte du på det barnet sa eller gjorde?
- > Hva sa du til barnet?

Hvem er informert om dine bekymringer?

2. Informer leder om bekymringen

Drøft bekymring med leder. Leder kontakter barnevernstjenesten for veiledning

- > Saken blir drøftet anonymt med barnevernstjenesten, og videre handling / tiltak vurderes i fellesskap
- > Bruk [veileder for samtaler med barn](#) om dette blir vurdert som aktuelt tiltak

Det er **leder sitt ansvar** å sende bekymringsmelding til barnevernstjenesten. Dersom ikke leder melder fra, har **den ansatte et selvstendig ansvar** for å melde til barnevernstjenesten

- > **Det skal ikke tas kontakt med foreldre/foresatte ved bekymring for vold eller seksuelle overgrep**
- > Ved bekymringsmelding tar barnevernstjenesten ansvar for videre fremdrift

Dersom det ikke er grunnlag for bekymringsmelding til barnevernstjenesten, skal foreldrene informeres om bekymringen etter at eventuell handling / tiltak er gjennomført.

- > Når mistenkt over griper er en kollega / ansatt skal [nasjonale retningslinjer](#) følges

MELDING TIL BARNEVERNSTJENESTEN

Bekymringsmelding sendes digitalt til barnevernet via [Nasjonal portal for bekymringsmelding](#).

- Bekymringsmeldingen skal inneholde: personalia, årsaken til bekymring, beskrivelse av **HVA** du har sett, hørt, observert, og **NÅR**.
Oppgi kontaktperson og hva som allerede er gjort.
- Meldingen sendes i samarbeid med leder. Hvis leder motsetter seg å signere, har du et selvstendig ansvar for å sende meldingen med din underskrift.
- Du skal kun melde fra om din bekymring. Det er barnevernet som undersøker saken og avgjør videre tiltak.
- Barnevernet gir melderer tilbakemelding når meldingen er mottatt og undersøkelsen er avsluttet. Som venn eller nabo får du kun vite om meldingen er mottatt.

Hvis saken er henlagt, men volden fortsetter?

Send ny melding til barnevernet.

HASTE

Når du har grunn til å tro at et barn utsettes for vold/overgrep eller kommer til å bli utsatt for det, har du avvergeplikt.

AVVERGEPLIKT

Alle har en personlig plikt til å anmelde eller på annen måte avverge og hindra straffbare forhold.

Avvergeplikten (§ 196) inntreffer ved straffbare forhold og er et personlig ansvar, uten hensyn til taushetsplikten.

Varsle barnevern og/eller politi.

NB! Ved mistanke om grov vold og overgrep mot barn, skal IKKE foresatte kontaktes.

Det er barnevern og/eller politi som skal avkrefte/bekreftede din bekymring.

Når mistenkt overgriper er en kollega / ansatt skal du ta kontakt med nærmeste leder.

Viktige telefonnummer i Tysvær

- Politi 02800
- Akutt hjelp – ring 112
- Barnevern 52 75 70 30
Barnevernsvakten
(mellom klokken 15:30 -08:00 alle dager)

901 70 591

- Krisesenteret Haugesund

52 72 98 84

SOV-arbeid i Tysvær kommune

SOV står for seksuell overgrep og vold.

Ansatte i Tysvær kommune skal ha god kunnskap om seksuelle overgrep/vold/vitne til vold og kjenne godt til hvordan man følger opp bekymring i slike saker.

Det skal jobbe systematisk med å spre kompetanse om temaet ute i barnehager, skoler, sykehjem og andre samarbeidende tjenester.

Hvert år skal alle ledere gå igjennom denne rutinen med sine medarbeidere.

